

ISSN 2710-3056

Grail of Science

Periodical scientific journal

№

6

June

2021

The issue of journal contains

Proceedings of the I Correspondence
International Scientific and Practical Conference

**MODERN SCIENCE: CONCEPTS,
THEORIES AND METHODS OF
BASIC AND APPLIED RESEARCH**

held on June 25th, 2021 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria)

OUCI
Open Ukrainian Citation Index

Euro Science Certificate № 22256 dated 23.05.2021

UKRISTEI (Ukraine) Certificate № 233 dated 25.02.2021

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

GRAIL OF SCIENCE

№ **6** June, 2021
with the proceedings of the:

I Correspondence International Scientific and Practical Conference

MODERN SCIENCE: CONCEPTS, THEORIES AND METHODS OF BASIC AND APPLIED RESEARCH

held on June 25th, 2021 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria)

**EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM**

ICCM
International Centre
Corporative Management

Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»

№ 6 (Червень, 2021) : за матеріалами I Міжнародної науково-практичної конференції «Modern science: concepts, theories and methods of basic and applied research», що проводилася 25 червня 2021 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія).

Editor in chief: Mariia Holdenblat

Deputy Chairman of the Organizing Committee: Rachael Aparo

Responsible for e-layout: Tatiana Bilous

Responsible designer: Nadiia Kazmina

Responsible proofreader: Hryhorii Dudnyk

International Editorial Board:

Alona Tanasiichuk - D.Sc. (Economics), Associate professor (Ukraine)

Marko Timchev - D.Sc. (Economics), Associate professor (Republic of Bulgaria)

Nina Korbozerova - D.Sc. (Philology), Professor (Ukraine)

Yuliia Voskoboinikova - D.Sc. (Arts) (Ukraine)

Svitlana Boiko - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)

Volodymyr Zanora - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)

Iryna Markovych - Ph.D. (Economics), Associate professor (Ukraine)

Anton Kozma - Ph.D. (Chemistry) (Ukraine)

Dmytro Lysenko - Ph.D. (Medicine), Associate professor (Ukraine)

Yuriy Polyezhayev - Ph.D. (Social Communications), Associate professor (Ukraine)

Alla Kulichenko - Ph.D. (Pedagogy), Associate professor (Ukraine)

Taras Furman - Ph.D. (Pedagogy), Associate professor (Ukraine)

Siarhei Rybak - Ph.D. (Law), Associate professor (Republic of Belarus)

Anatolii Kornus - Ph.D. (Geography), Associate professor (Ukraine)

Tetiana Luhova - Ph.D. (Arts), Associate professor (Ukraine)

The conference is included in the catalog of International Scientific Conferences; approved by ResearchBib and UKRISTEI (Certificate № 233 dated February 25th, 2021); certified by Euro Science Certification Group (Certificate № 22256 dated May 23th, 2021).

Conference proceedings are publicly available under terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0).

The journal is included in the international catalogs of scientific publications and science-based databases: Index Copernicus, CrossRef, Google Scholar and OUCI.

Conference proceedings are indexed in ICI (World of Papers), CrossRef, OUCI, Google Scholar, ResearchGate, ORCID and OpenAIRE.

Свідоцтво про державну
реєстрацію друкованого ЗМІ:
КВ 24638-14578ПР, від 04.11.2020

Certificate of state
registration of mass media:
КВ 24638-14578ПР of 04.11.2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

СТАТТІ

RESEARCH OF THE URBAN DEVELOPMENT IN CONNECTION TO FOOD PROCESSING AND AGRICULTURAL COMPANIES IN UKRAINE Nazarenko V.	25
---	----

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

СТАТТІ

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА ЇХ РИНКОВУ ВАРТІСТЬ Данилович О.Т., Ємельянов О.Ю.	39
--	----

СУТНІСТЬ, НОСІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ УТВОРЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ Ємельянов О.Ю.	44
--	----

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

СІМЕЙНІ ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД Алексеева О.В.	49
--	----

СЕКЦІЯ III. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

СОЦІАЛЬНИЙ ПРАЦІВНИК: КАР'ЄРА ЧИ ПРОФЕСІЯ? Канівець А.Ю.	52
--	----

СЕКЦІЯ IV. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

СТАТТІ

METHODEN DER INTERNATIONALEN KONFLIKTREGELUNG
Stawropoltsew I., Hubenko T. 54

ЛІДЕРСЬКІ АМБІЦІЇ ІРАНУ В ІСЛАМСЬКОМУ СЕГМЕНТІ АЗІЙСЬКОГО
РЕГІОНУ
Перфільєва А.О. 58

СЕКЦІЯ V. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

СТАТТІ

IN DUBIO PRO TRIBUTARIO – ZASADA ROZSTRZYGANIA WĄTPLIWOŚCI
NA KORZYŚĆ PODATNIKA W POLSKIM PRAWIE PODATKOWYM
Brzezicki T., Kornieiev P. 63

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МІСЦЕ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ В МЕХАНІЗМІ ДЕРЖАВИ
Амелін О.Ю. 68

ПРАВА ЛЮДИНИ, МОРАЛЬ, ПРАВО: ВЕКТОР ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ
Звонков Є.Є. 72

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ
Міхровська М.С. 75

СЕКЦІЯ VI. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ В УМОВАХ ЕПІДЕМІЇ
(ПАНДЕМІЇ)
Демченко І.О. 78

СЕКЦІЯ VII. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

СТАТТІ

CYBERTERRORISM IN BALTIC STATES Zinchenko O.I.	80
--	----

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ АВІАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ В ІНТЕРЕСАХ ВИКОНАННЯ ВОГНЕВИХ ЗАВДАНЬ АРТИЛЕРІЇ В ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ Іщенко О.В.	84
--	----

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ТЕХНІЧНОЇ РОЗВІДКИ Дачковський В.О., Левченко М.А.	87
---	----

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ ЗАСТОСУВАННЯ АРТИЛЕРІЙСЬКИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ВОГНЕВОЇ ПІДТРИКИ В НАСТУПІ Головченко О.В.	90
---	----

СЕКЦІЯ VIII. ПОЖЕЖНА ТА ЦИВІЛЬНА БЕЗПЕКА

СТАТТІ

ВЛАШТУВАННЯ ПЛАНІВ ЕВАКУАЦІЇ – СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ОБ'ЄКТІВ ПРОМИСЛОВОГО ТА ЖИТЛОВОГО СЕКТОРУ Гаврись А.П., Лаврівський М.З., Тарнавський А.Б.	93
---	----

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВУ ШКІДЛИВИХ ЧИННИКІВ ПРИ ВИКОНАННІ ЗВАРЮВАЛЬНИХ РОБІТ Горностай О.Б., Станіславчук О.В.	99
---	----

СЕКЦІЯ IX. БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

СТАТТІ

PHYLOGENETIC AFFINITY OF RAT AND SOME MAMMALIAN SPECIES METALLOTHIONEIN GENES Research group: Peка M., Balatsky V., Korinnyi S., Saienko A.	103
---	-----

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕРИТРОЦИТІВ ПОСТКОВІДНОЇ КРОВІ ЛЮДИНИ

Науково-дослідна група:

Мегалінська Г.П., Страшко С.В., Білик Ж.І., Даниленко Є.В. 109

СЕКЦІЯ X. АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО

СТАТТІ

75 РОКІВ ІНСТИТУТУ ЗАХИСТУ РОСЛИН НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Борзих О.І., Гаврилюк Л.Л., Круть М.В. 113

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

РИЗИКИ В СУЧАСНИХ АГРОЦЕНОЗАХ

Скрипник Н.В. 122

СЕКЦІЯ XI. ХАРЧОВЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ

СТАТТІ

FORMATION OF FUNCTIONAL INDICATORS OF MEAT SLAUGHTERED ANIMALS
Research Group:

Strashynskiy I., Pasichnyi V., Shevchenko T., Karapalov A. 125

СЕКЦІЯ XII. АТОМАТИЗАЦІЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

STUDY OF STABILITY REPRODUCTION GAS FLOW RATE UNIT BY THE PRIMARY STANDARD

Bas O. 130

ОПТИМІЗАЦІЯ КАПІЛЯРНИХ ВИМІРЮВАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ МАЛИХ І
МІКРОВИТРАТ ГАЗІВ

Стасюк І.Д., Ділай І.В. 133

СЕКЦІЯ XIII. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ

СТАТТІ

FEATURES OF TRANSIENT RESEARCH IN THREE-PHASE HIGH-VOLTAGE
POWER TRANSMISSION CABLE LINES

Research group:

Lobodzinskiy V., Chybelis V., Petruchenko O., Illina O., Chynyak Y., Babenko V. ..135

СЕКЦІЯ XIV. ЕКОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

СТАТТІ

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗМІНИ СТРУКТУРИ І МІКОЛОГІЧНОГО СКЛАДУ ГРУНТІВ ПІСЛЯ ЧИСЛЕННИХ НЕКОНТРОЛЬОВАНИХ ПІДПАЛІВ РОСЛИННОСТІ, ТА ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ ВІДНОВЛЕННЯ МІКОРИЗОВАНИМ РОЗЧИНОМ НА ОБ'ЄКТІ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ «ГОРА ЛЕВА» У МІСТІ ЛЬВІВ. ДОСЛІДЖЕННЯ 2020 РОКУ
Тарас У.М, Руда М.В. 149

СЕКЦІЯ XV. КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

СТАТТІ

CUFF-LESS MEASUREMENT OF BLOOD PRESSURE BY USING NEURAL NETWORKS
Research group:
Viunytskyi O., Shulgin V., Totsky A., Sharonov V. 160

FETAL QRS-COMPLEXES DETECTED IN ABDOMINAL SIGNAL BY USING WAVELET-BISPECTRUM
Research group:
Viunytskyi O., Shulgin V., Totsky A., Sharonov V. 164

МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛЮДИНО-МАШИНОЇ СИСТЕМИ ЗА РАХУНОК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ
Науково-дослідна група:
Осієвський С.В., Третьак В.Ф., Кулагін К.К., Власов А.В., Закіров З.З., Кривчун В.І., Крамар О.А. 170

РІШЕННЯ ЗАДАЧІ ПРИСКОРЕНОГО АНОТУВАННЯ ТЕКСТОВИХ ДОКУМЕНТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕБС
Водолазкий В.В., Холєв В.О. Росінський Д.М. 182

СЕКЦІЯ XVI. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

FEATURES OF PHYSICAL FIELDS' SIMULATION DESCRIBED BY PARABOLIC-TYPE EQUATIONS
Furtat Y.O., Furtat I.E. 191

СЕКЦІЯ XVII. ЕЛЕКТРОНІКА ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ПРО ВИКОРИСТАННЯ ОПЕРАЦІЙНИХ СИСТЕМ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ У
МІКРОКОНТРОЛЕРНИХ СИСТЕМАХ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗАДАЧ
ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Журавель І.В. 194

СЕКЦІЯ XVIII. ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ

СТАТТІ

EXACTLY SOLVABLE MODEL OF TOPOLOGICAL TRANSITIONS IN METALS

Samar H.V. 196

MODELING THE INTERACTION OF A FILM OF A NONLINEAR VISCOUS
LIQUID WITH A GAS FLOW

Tonkoshkur I. 203

АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ ЧЛЕНІВ ДИСПЕРСІЙНОГО РІВНЯННЯ У ЗАДАЧІ
ПРО ДИФРАКЦІЮ ПЛОСКОГО МОНОХРОМАТИЧНОГО КОЛИВАННЯ
УДВОВІМІРНУМУ НЕОБМЕЖЕНОМУ ДВОШАРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ З
МЕТАМАТЕРІАЛОМ

Казанко О.В., Пенкіна О.Є. 210

РАЗВЕРТКА БУЛЕВЫХ ФУНКЦИЙ

Борисенко А.А. 217

СЕКЦІЯ XIX. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

СТАТТІ

ONLINE LANGUAGE TEACHING EFFICIENCY IN COVID-19 ENVIRONMENT

Research group:

Navrotska I.M., Pavliuk A.B., Kalynovska I.M., Kuzhel I.V. 220

SOCIAL FRAME IN COGNITIVE LINGUISTICS AND ITS POTENTIAL IN
TRANSLATION STUDIES

Rishniak H.M. 226

ДЖОРДЖ МАЙКЛ. ФОРМУВАННЯ КВІР-ІКОНІ: СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ І ТЕКСТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Береза А.І.	230

ЖАНР ПОСЛАННЯ В ПОЕТИЧНОМУ ДОРОБКУ ІВАНА ЗЛАТОКУДРА	
Немченко І.В.	239

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

MODERN BUSINESS WRITING: FUNCTIONAL LANGUAGE OF REQUESTING INFORMATION AND ITS RENDERING INTO UKRAINIAN	
Sichka V.	246

РОЛЬ ЗМІ У СУЧАСНИХ ПОЛІТИЧНИХ СИСТЕМАХ	
Бабяк О.Р.	250

ЩОДО ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ІВАНА ТРОХИМОВИЧА БАБИЧА	
Халявка Л.В.	252

СЕКЦІЯ XX. ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

СТАТТІ

ІНСТИТУЦІЙНИЙ ТА ЦІННІСНИЙ РІВНІ АНАЛІЗУ ФЕНОМЕНА ІДЕНТИЧНОСТІ	
Литвин В.А.	254

КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСТОСОВНОСТІ ІДЕЙ ТРАНСГУМАНІЗМУ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ	
Кірик Т.В.	259

ПРОГНОЗ НАЙБЛИЖЧОГО НООМАЙБУТНЬОГО ЛЮДСТВА ТА УКРАЇНИ	
Науково-дослідна група:	
Корсак К.В., Кірик Т.В., Похресник А.К., Корсак Ю.К.	273

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ЕКСПЛІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ ІНДИВІДУАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ КРИЗЬ ПРИЗМУ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТРАНСЦЕНДЕНТНОЇ ФУНКЦІЇ ПСИХІКИ В КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФСЬКИХ ТА ПСИХОАНАЛІТИЧНИХ ПОГЛЯДІВ КАРЛА ГУСТАВА ЮНГА	
Мазур М.О.	290

ПЕРЕМОГА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ ВІЙНІ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА УМОВА ЗБЕРЕЖЕННЯ СУБ'ЄКТНОСТІ УКРАЇНИ	
Младьонова А.Д.	293

DOI 10.36074/grail-of-science.25.06.2021.040

ЖАНР ПОСЛАННЯ В ПОЕТИЧНОМУ ДОРОБКУ ІВАНА ЗЛАТОКУДРА

Немченко Іван Васильович

канд. філол. наук, доцент,

доцент кафедри української філології та журналістики

Херсонський державний університет, Україна

Анотація. Серед малодосліджених аспектів творчої діяльності українського письменника в сучасній Польщі Івана Златокудра (Яна Врецьони) лишається його жанрова система, зокрема вокативні різновиди. Мета. Метою нашої статті є розгляд жанрових модифікацій послання в ліричному доробку Івана Златокудра. Методи. Дослідження засноване на загальнонауковій методиці аналізу, синтезу, спостереження, добору та систематизації матеріалу. У статті використано елементи культурно-історичного, естетичного, герменевтичного, генологічного методів. Результати. Аналіз особливостей жанрового мислення Івана Златокудра засвідчує розмитість меж між окремими ліричними різновидами. Письменник не є прихильником творення жанроформ у чистому вигляді, згідно з класичними канонами. Жанрові модифікації в ужитку поета відзначаються розмаїттям, взаємовпливами, міжвидовою дифузією. Це відчутно і в громадянських, дружніх, родинних, любовних посланнях митця. Висновки. Для художнього світу Івана Златокудра характерне багатоманіття жанроформ, які тісно взаємодіють між собою, оприявнюючись у своєрідних синтетичних варіаціях. Жанр послання у версії поета має спільні риси з присвятою та епістолою.

Ключові слова: лірика, вокативні жанри, модифікація, автор, адресат.

Іван Златокудр (Ян Володимирович Врецьона) є сучасним українським поетом у Польщі. Митець уже кілька десятиліть успішно друкується в багатьох країнах світу (Австралія, Ізраїль, Канада, Німеччина, Польща, Румунія, Сербія, Словаччина, Україна). Він є автором ліричних збірок українською та польською мовами «Народній Польщі» (1975), «Пейзажі» (1981), «Czarnobylskiej Madonnie» (1995), «Barwy chwil» (1999), «Веселки печалі» (1999), «Za oknem lat» (2007), «Кольорами нетривожними» (2009), «В раю твого садах» (2012), «Авторський вечір» (2014), «Вітраж» (2016), «Modlitwa do słońca» (2017), «Дум сувій» (2019). Закінчивши Львівський зооветеринарний інститут і юридичний факультет Вроцлавського університету, Іван Володимирович десятиліттями успішно працював за фахом у мережі агропідприємств, виконуючи функції, далекі від поезії. Але мистецтво слова наповнювало сенсом його життя і в світлі моменти, і в нелегкі часи. Відчуття своєї письменницької місії додавало снаги, віри в себе і в свій народ, маніфестувалося в програмних поезіях збірок. Про творчість Івана Златокудра йдеться в публікаціях таких критиків, як А. Байцар, С. Заброварний, Т. Карабович, А. Койс, Л. Клімовський, М. Корсюк,

І. Красовський, Л. Кубська, Н. Мориквас, В. Назарук, Г. Немченко, Ф. Неуважний, М. Олійник, В. Просалова, Л. Пушак, В. Яручик та ін.

Поет здебільшого виступає у царині верлібру, є справжнім майстром численних ліричних мініатюр, які мають свої жанрові особливості. Проте цей аспект літературної творчості митця й до сьогодні залишається маловивченим. У статті «Винниківські пейзажі Івана Златокудра, або СВІДЧЕННЯ» Н. Мориквас звертає увагу на тематичний вимір письменникової генерики: «Домінатною в творчості Златокудра з самого початку стала філософська, пейзажна й інтимна лірика» [1]. Вірш із присвятою поетові О. Лапському «Вигнанці» вона визначила як «реквієм-послання усім вигнанцям, які були насильно вирвані з рідних земель внаслідок сумнозвісної акції «Вісла» 1947 р.» [1]. Винниківські ліричні пейзажі митця критикиня вважає творами-свідченнями проти олігархів-депутатів, з волі яких нищаться ліси й озера рідного краю [1]. Верлібровим віршам-пейзажам Івана Златокудра приділяють увагу також Т. Карабович, Г. Немченко, Л. Пушак та інші дослідники. Тож процес проникнення в тайники жанрового мислення поета триває.

За типом ліризму твори Івана Златокудра можна класифікувати в такому діапазоні: експресивні, вокативні, репрезентативні, медитативні жанри. Метою нашої статті є дослідження модифікацій послання в системі вокативних жанроформ, які широко представлені в доробку письменника.

Проблемам жанротворення та жанрової класифікації літературних текстів присвячено чимало праць (П. Білоус, М. Бондар, О. Бондарєва, І. Денисюк, В. Домбровський, І. Дрималовський, А. Каспрук, Л. Клим'юк, Н. Копистянська, В. Корнійчук, Н. Левчик, В. Назарець, А. Ткаченко, М. Ткачук, Н. Чамата, В. Шубравський та ін.). І до сьогодні тривають дискусії з приводу природи вокативної (референсної, адресованої) лірики митців різних епох, диференціації її різновидів, уточнення термінології тощо. Йдеться зокрема про праці М. Бондаря, Л. Клим'юка, В. Корнійчука, В. Назарця, Н. Чамати, які особливу увагу приділили жанрові послання та його специфіці й видозмінам. Якщо розвідка Н. Чамати «Жанр послання в українській поезії першої половини XIX ст.» (1993) фіксує здобутки в царині даної форми в період становлення нового українського письменства, то в монографії М. Бондаря «Поезія пошевченківської епохи: система жанрів» (1986) охоплюються наступні десятиліття, а в публікаціях В. Корнійчука «Жанрова парадигма збірки «Semper tiro» І. Франка» (2004), Л. Клим'юка «Лірика Івана Франка як система жанрів» (2006), В. Назарця «Жанрові форми адресованої лірики Лесі Українки» (2017) ідеться про розмаїття форм послання кінця XIX – початку XX ст. І ведучи мову про жанрові явища в доробку вітчизняних митців початку вже XXI століття, маємо враховувати досвід їх попередників у розвитку даних форм та сучасні точки зору щодо поцінування цих процесів. Як наголошує В. Назарець, «диференціюючи генологічні ознаки жанрових форм адресованої лірики, слід, очевидно, говорити не стільки про чітко окреслені понятійні межі, скільки про певні генологічні тенденції, які, зрештою і дозволяють робити припущення щодо співставлення поетичного твору з тією або іншою жанровою формою адресованої лірики» [2]. Дослідник виділяє чотири тематичні різновиди в межах жанру послання: «1) громадянське, 2) дружнє, 3) родинне, 4) любовне» [2]. Одразу можемо зазначити, що всі варіації цієї жанроформи, окреслені в цитованій нами статті В. Назарця, присутні

в доробку Івана Златокудра. Як правило, все це невеликі вірші, які можна вважати міні- або мікропосланнями. Попри незначний обсяг мініатюр письменник вкладає в тексти стільки творчої енергетики й інформативності, що може посперечатися з авторами канонічних розлогих послань.

Поезія Івана Златокудра вже навіть за назвами окремих книжок («Народній Польщі», «Czarnobylskiej Madonnie») чи заголовками розділів збірок і тематичних публікацій у періодиці («Рідній стороні», «Не дайте миті промайнути») засвідчує наявність адресованості в його художньому мисленні.

Серед вокативних жанрових утворень у ліричному ужитку митця можна виділити послання, присвяту, епістолу (референсні форми), епітафію, поменник (некрологічні жанрові модифікації). Хоча традиційно межі між такими різновидами в доробку письменника розмиті. Наприклад, між посланням і присвятою чи між посланням та епістолою.

Стиль Івана Златокудра як поета позначений живописністю й мозаїчністю. Цілі книжки співця складаються з лапідарних фрагментів, наче уламків розбитого дзеркала, склавши які уявно, отримаєш і портрет автора, і контури його збірки, і синтетичний образ світу, баченого митцем. Іван Златокудр традиційно виступає супротивником однозначності. Тому й тексти свої подає, як правило, без пунктуації, розділяючи то трьома то однією зірочкою, лише інколи даючи заголовок. І ця своєрідна поетова гра приваблює читача можливістю співтворчості й співтворення. Хтось із реципієнтів сприйме Златокудрові трьохзірчкові/однозірчкові тексти як цикли і шукатиме в них спільну ідею, мотив, образ, лінію продовження, а комусь вони будуть здаватися цілком автономними й завершеними. Автора, здається, влаштовують усі можливі варіанти сприйняття його осене-, зимо-, весно- чи літописань. Чим більше різноманітних прочитань, чим більше нюансів, тим краще. Адже поезія як і світ безмежна. Такими розмаїтими є й послання митця.

Серед зразків цього жанру в доробку Івана Златокудра привертають увагу насамперед адресовані тексти літературно-мистецького характеру, що сприймаються як маніфести чи естетичні декларації: «Ти...» (музи), «Будь мені сонцем...» (музи), «В росах сад...» (музи), «Полюби біль зими...» (музи), «Лети, моя пісне...» та ін. В них поєднані риси громадянського та дружнього послання.

Апелюючи до музи у вірші («Ти...»), Іван Златокудр наголошує на визначальності літературно-мистецької діяльності в його долі, вагомості обраного шляху: «ти / лиш одна / мені лодією і веслом / в безбережній соняшності / радісного дня / і / несеному повинню хмар / коли в зневірі / душа» [10]. Поезія стала віддзеркаленням сутності митця, його багатого внутрішнього світу, щедротами якого він обдаровує читацьку аудиторію.

Послання до музи «Будь мені сонцем...» підкреслює побожне ставлення співця до творчості. Літературна діяльність для нього є священнодійством. А водночас це велика відповідальність, підкріплена внутрішнім відчуттям громадянського обов'язку, що кличе до дії. Адже з точки зору вічності «вимірний поетами час / на коротку лиш пісню» [11]. Треба встигнути і словом, і ділом прилучитися до споконвічного протистояння між добром і злом, внести свою присутню частку в цей конфлікт, щоб не відчувати потім болючих докорів сумління: «лякає привид сосни з лісового взгірка / що недоспівала вірша» [11].

Ліричне послання до музи «В росах сад...» засвідчує зорієнтованість поета на живописання словом вічної краси та неперебутньої таїни природи, в яку закохався назавжди: «на вустах дозріло ніжне слово / яблуком черленим // обнявшись сплетом рук виноградових / на стрічу вітрам в осінь / підемо разом / ладо» [6]. Подібне ніжне звертання до музи характерне й для послання «Полюби біль зими...», де автор продовжує ту ж пантеїстичну лінію: «із весни літа осені пори / із зими пелюсткою на брові // звечорову тугу мою полюби» [12]. Такі ліричні апеляції письменника володіють потужним сугестивним ефектом. Через звернення до музи автор навіває читачеві своє бачення неповторної краси довколишнього світу і відчуття відповідальності за її збереження для майбутніх поколінь.

Послання «Лети, моя пісне...» вияскравлює характер творчості поета, його зорієнтованість на потреби реципієнта. Генетично закорінена в світ українських літературних веснянок (наприклад, «Гріє сонечко!..» І. Франка), ця поезія Івана Златокудра сповнена життєвого оптимізму й любові до людей: «сійся, рости, колосися сонцем, / хліборобська доле... / ... неси орачеві веснову віру, нову, / як скибку свіжого хліба в торбині...» [3]. Апелюючи до пісні, мобілізуючого слова, автор підкреслює нерозривність митця і народу.

Певно ж, із образним світом Франкових веснянок (вірш «Земле, моя всеплодющая мати...») слід пов'язати й Златокудрове послання «тим що зерно сіють», що має й схожу назву «Земля». Спорідненим є й образний ряд, і жанрова двоплановість, яка передбачає й пряме й алегоричне прочитання. Автор констатує у вірші споконвічну істину: «земля // мати // вагітна хлібородна нива / в колосистій ранковій замрії // материнства сльоза // щаслива» [6].

У посланні Івана Златокудра «Замислишся краю мій...» репрезентовано позачасовий образ України як прекрасної щедротної землі «під прозоро чистим небом / під медовозрілими вітрами // де сонце ходить плугом / де виснуть веселкові дуги» [3]. Ідилічного відтінку текстові надають екстатичні настрої поета, зачудованого спогляданням рідних просторів, «де золотом повниться колос / де груди сосон / наливаються цілющими соками» [3]. Здається, що ця гармонія та відчуття щастя просто вихлюпнуться зі співцевого серця: «ще зерна краплина / ще живиці краплина / – і – / джерельце / поза край душі натхненної / проллється / піснями» [3]. Це послання-ідилія Івана Златокудра відзначається суголосністю зі знаменитою мініатюрою Т. Осьмачки «Україна», сповненої захоплення від краси і величі батьківщини.

У посланні «Винники», адресованому «виноградарям колишнім», автор записує у вічність коротку й величну історію своєї малої батьківщини, послуговуючись сакралізовано-міфологічним планом: «щоб веселіше жилося / творець подарував людям лозу виноґронову / наші прадіди / надали виноградовій місцевості / наймення *винники*» [7].

Послання «Іду до тебе журбний краю мій...» має підзаголовок-уточнення: «молитовне» [4]. Твір Івана Златокудра передає синовні почуття співця-патріота, що уболіває за долю рідної багатостраждальної землі. Володіючи іскрою Божою, митець виступає посередником між Всевишнім та людьми, молить Господа про милість до народу: «приклякни на перехресті сторіч / під іконою неба скорбного // вишиваного молитвами матерів // ластівок чорних» [4]. Образ матерів-ластівок додає творові високої жалоби.

Послання Івана Златокудра «Прийшли підпалити твою хату вишневу...», адресаткою якого є Україна, передає стурбованість митця агресивними виявами в сучасному світі, які нахабно вриваються в миролюбне буття Шевченкового краю, реанімують війну. Поет гордий тим, що «завойовників орда і лихий яничар» знаходять відсіч: «встали Тарасові внуки / твої сини Україно // йдуть йдуть вгасити кров'ю пожежу» [13]. Послання має риси інвективи, спрямованої проти «тюрми народів», таврованої ще Т. Шевченком і відновлюваної новітніми кремлівськими можновладцями.

Особливо слід виділити в доробку Івана Златокудра низку родинних послань – до матері, з яких постає образ найдорожчої людини, яка стала для митця взірцем любові, душевної доброти, справедливості. Це цілий цикл мініатюр, розсипаних по книжках та добірках у періодиці. Для них характерні риси і послання, і присвяти. Одна з таких поезій «Ти перша показала мені зорю на ялинці...» сповнена чаром дитинства, спогадами про перші враження від життя з його буднями та святами, про прищеплювану ньенькою любов до природи та її краси [10]. Хоча цей твір не має дедикації, латентний, але зрозуміло, що його адресаткою є мати. Подібний елегійно-мемуарний відтінок має й послання «Зігрітий твоєю любов'ю...», до якого додається заувага-присвята: «матері» [9]. У цьому творі ньенька постає як символ домашнього вогнища, родинного затишку й доброти: «усмішка твоя у вікні вечоровому / вертепною зізду» [9]. У такому ж сакралізованому ореолі постає героїня родинного послання «Ти дала мені зелені очі...». Саме ньеньці завдячує поет не лише своєю фізичною появою на світ, а й своєю людською та творчою індивідуальністю, усіма своїми життєвими злетами й досягненнями: «ти дала мені зелені очі / – немов на щастя / зелений листок конюшини – / і над чолом чуб / із плетива хмелю осеневоспілого / – немов завдаток / на автопортрет живописця – / співця осені» [9].

Характерно, що материнський мотив присутній у Златокудрових посланнях сакрального змісту. Апелюючи до обожнюваного світила, ліричний герой поезії «Сонцю» зі збірки «Авторський вечір» згадує про ньеньку: «зійди жарквітом соняшника маминого / в вікні мого дитинного/ журнокраю» [8]. Використані в одному контексті образи сонця та матері взаємодоповнюють одне одного в уяві співця, однаково дорогі й вагомі як символи світла, життя, творення.

В іншому однойменному посланні, але вже з добірки «Листок грозивий зірваний», автор вдається до несподіваної асоціації між вечірнім сонцем і капітаном судна, що тоне: «коли вітрила білих хмар на щоглах топлевих / полум'я спопелить вечорове // покидаючи землю / котру глибока ніч поглине скоро // ти / – мов капітан потопяючого судна – // із тонучого корабля // зійдеш // останнє» [5]. Відтак твір набуває драматичного забарвлення.

Жанр дружнього послання в доробку Івана Златокудра часто позначений громадянським пафосом. Наприклад, у творах «Спекла мати хліб...» (Мілі Лучак) та «Вигнанці» (Остапові Лапському) відлунує трагедія української спільноти, що постраждала в результаті проведення горезвісної операції «Вісла»: вимушені скитальці «ще стоять на колінах / перед дитинства хатою спаленою» [7]; «Покотилося щастя хатнє / не своїми краями... / Покотилися вози долі / по землі

чужій... / неспівучій» [3]. Такі послання нерідко близькі за ознаками до ліричних присвят: «Час тополі коси золотом збілів...» (Тадю Карабовичу), «Молюся до сонця» (Миронові Кипріяну), «Сонце дощ і сосни босі...» (Тамарі Войтович), «Співає бджола...» (Оксані Лозовій), «Журбний бас джмеля» (Романові Дідулі), «Лисівка» (Надії Мориквас), «Світовид (arg longa)» (Остапові Лапському).

На межі між посланням і присвятою та епістолою побудовані Златокудрові ліричні адресації до пір року: «Осені» («Ти...»), «Осені» («Знову снишся золоторів зоре...»), «Кохаю тебе осене...», «Покотишся літо сонцевим колесом...», «Ти знову літо ладнаєш вітрила в дорогу...», «Весно...», «Весно ти замрю даруєш дівчині...», «Не меркне в дивоснах...» (весні), «Цілуємося...» (зимі) та ін. Це ж можна сказати й про послання/присвяти природним явищам: «Провеснянка...» (вітрові), «Ночі невтомні від щастя нетверезі...» (кометі), «Дощ» (зливі), «Упало сонце...» (ночі); деревам і квітам: «Небо роззорене...» (плакучій берізці), «Навіщо той листок на лоновому взгірку...» (афродиті яблуні), «Зелене озеро в лісі...» (каліні), «Щоосені...» (берізці), «Калині», «У лет весільний...» (травневій троянді), «Вітер» (яблуні), «Не тобі золотий перстень...» (троянді), «Русалко...» (тополі), «Моє серце кам'яніє...» (березі) тощо.

Вишукані любовні мініпослання, щедро розсипані по збірках поета, передають широку гаму почуттів закоханого серця. За мальовничими асоціаціями зі світом природи постає образ коханої: «Твої уста для любові...», «Запроси скрипалю весіль осеневи...», «Відквітли поцілунки в біловишневих садах...», «Мою велику любов...», «Падають зорі в голубий колодязь ночі...», «Полюби мене ладо...», «Тобі...», «Сяють зорі днем і ніччю...», «Відлетіло наше літо лелечою хмаркою...», «Скажи мені люблю...», «Подаруй мені зорю...», «Від поцілунків хочу з тобою п'яніти...», «Ти...», «Любовне», «Покотилися зоряні вози...», «Чорна черешня солодка...», «Під зорепадами поцілунків...», «Ще в росах наш слід...», «Послухай моєї сповіді...», «Вже пізно на любов...», «Кличу...», «Для дарованих тобі пісень...», «Де пахне материнкою літо...» та ін.

Окремі інтимні послання звучать і як інтроспекції, автопоради, і як повчання іншим. Наприклад, у вірші «Коли на руках дібров сонце в'яне...» наявна така дидактична нотка: «Коли на руках дібров сонце в'яне // в загравах зажур вечорових / червоних троянд не шукай для коханої» [8]. Інтимне послання, що має назву «Пісня», містить авторський підзаголовок «із любовних балад», а відтак у ньому переплітаються елементи кількох жанроформ. Тут і традиційні пісенні рефрени: «ти для мене небо розвернене голубо... / ти для мене розбрунений в пролісках ліс»; «ти для мене дивосном любовним... / ти для мене зорею полонений зір...» [6]. Тут і драматизм баладних ситуацій («забрала кохання найпершого цвіт / нестримана буревенова повідь»), і характерна для любовного послання адресованість, апеляція до милої. Подібна міжжанрова дифузія характерна й для послань «Зірко новорічного балу...», «Незабудки в зеленій долині...» та ін.

Послання «На листкові зшитковому...» має риси епістоли: «вірш пишу для тебе / дика проліско з синім небом у віях» [11]. У творі спостерігається часове черезсмужжя: тут і перше кохання («залюблення із лавки / шкільної») і запізніле листування: «з листом забарився голуб / – чуття вирій поглинув» [11].

Любовні послання Івана Златокудра часом виступають як зразки рольової лірики. У вірші «Не покидай мене мій світлоокий...» героїня апелює до почуттів

обранця: «крізь зоряні зливи / в невигаданий рай за руку поведи мене / залюблену щасливо» [11].

Послання Івана Златокудра з умовним адресатом часто звучать афористично, в них відлунює багатолітній досвід поета й народна мудрість. У вірші «Не заснеш...» автор закликає, услід за класиками, цінувати кожен хвилину життя: «Не дозвольте миті промайнути / заворожений / в квіт» [10].

Висновки. Спостереження над виявами жанрового мислення Івана Златокудра в царині вокативної лірики засвідчують наявність розмитості меж між окремими ліричними різновидами. Письменник здебільшого не є прихильником творення жанроформ у чистому вигляді, згідно з класичними канонами. Жанрові модифікації в ужитку поета відзначаються взаємовпливами, міжвидовою дифузією. Це відчутно і в громадянських, і в дружніх, і в родинних, і в любовних посланнях митця. Жанр послання в інтерпретації поета має спільні риси з присвятою та епістолою. Для художнього світу Івана Златокудра характерне багатоманіття жанроформ, які при взаємодії між собою оприявнюються в своєрідних синтетичних варіаціях.

Список використаних джерел:

- [1] Мориквас Н. (2020). Винниківські пейзажі Івана Златокудра, або СВІДЧЕННЯ. *Український літературний провулок*. Люблін, (20), 31-37.
- [2] Назарець В. (2017). Жанрові форми адресованої лірики Лесі Українки. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*,(9), 82-90.
- [3] Златокудр І. (2001). [Вірші, нотатки]. *Український літературний провулок*. Білосток, (1), 33-42.
- [4] Златокудр І. (2002). [Вірші, спогади]. *Український літературний провулок*. Білосток – Криниця – Перемишль – Холм – Більськ Підляський, (2), 43-56.
- [5] Златокудр І. (2004). Листок грозою зірваний: вірші. *Український літературний провулок*. Люблін, (4), 38-47.
- [6] Златокудр І. (2005). Сниться яблуко в долоні: вірші. *Український літературний провулок*. Люблін, (5), 61-71.
- [7] Златокудр І. (2006). Із любовних балад. *Український літературний провулок*. Білосток, (6), 72-80.
- [8] Златокудр І. (2009). Кольорами нетривожними. Лігниця: ДОТ.
- [9] Златокудр І. (2012). В раю твого садах: вірші. Львів: СПОЛОМ.
- [10] Златокудр І. (2014). Авторський вечір: вірші. Львів: СПОЛОМ.
- [11] Златокудр І. (2019). Дум сувій: вірші. Львів: СПОЛОМ.
- [12] Златокудр І. (2019). Дум сувій з автографом літ: вірші. *Український літературний провулок*. Люблін, (19), 11-18.
- [13] Златокудр І. (2020). Вікна мого винниківського дому. Яблуна на порозі осені. *Український літературний провулок*. Люблін, (20), 13-24.